

ELS ANOBIIDAE I ELS TENEBRIONIDAE: CONTRIBUCIÓ DE F. ESPAÑOL A LA TAXONOMIA (*)

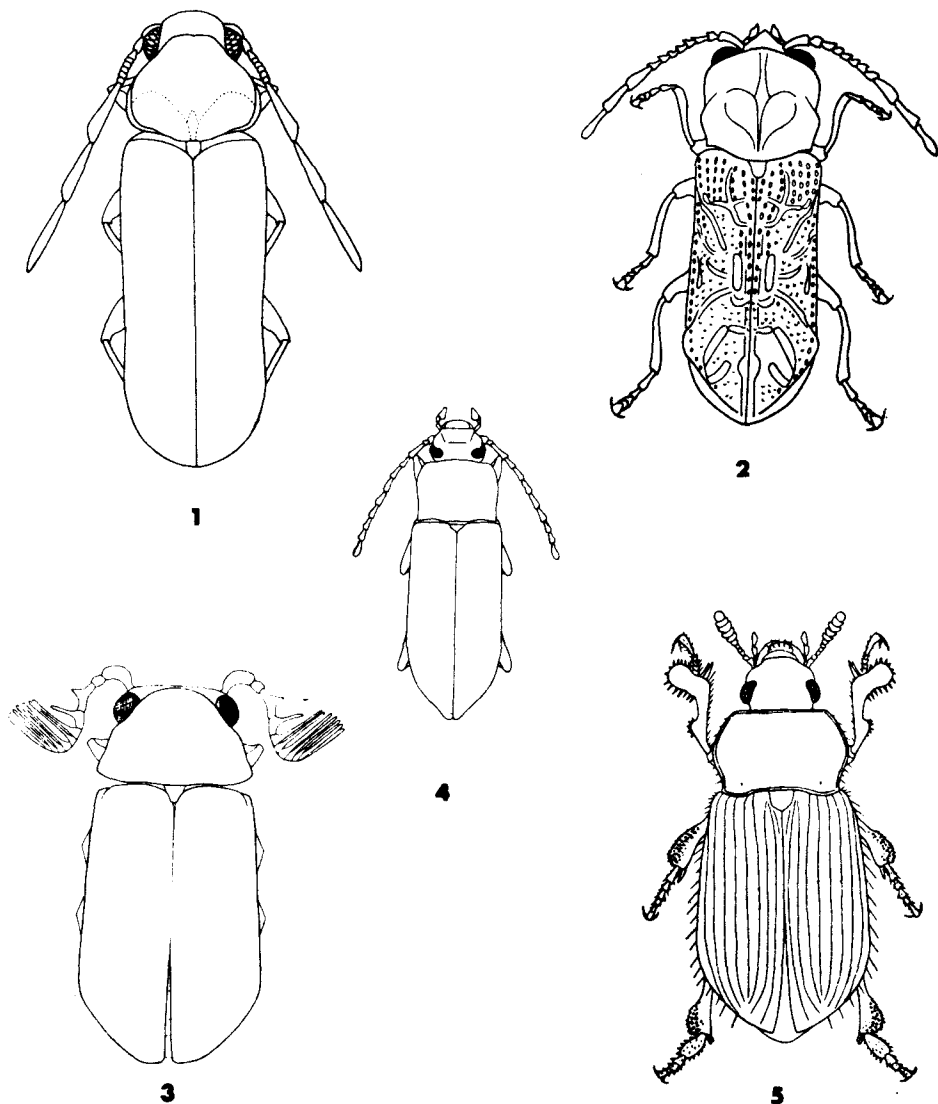
per Marina Blas

Entre els molts aspectes que el Dr. F. Español ha desenvolupat durant la seva llarga i fructífera tasca científica dedicada a l'estudi dels coleòpters, sobresurt la seva contribució a la taxonomia dels grups en què s'ha especialitzat.

Deixant de banda els treballs dedicats als coleòpters cavernícoles, tractats en una altra contribució del present recull, la seva aportació al coneixement dels anòbids i tenebrioníds és molt important, ja que no tan sols s'ha dedicat a l'estudi de material d'aquests grups, procedents de pràcticament tot el planeta, sinó que ha intentat resoldre els problemes que plantejava l'esmentat estudi, així com també la seva correcta interpretació mitjançant la reordenació, adequació i creació de diferents tàxons.

La seva dedicació als tenebrioníds van començar cap a l'any 1940 i encara continua en l'actualitat. En principi, centrà el seu interès en els tenebrioníds en les zones àrides del Mediterrani occidental, però a poc a poc, va ampliar l'àrea d'estudi a d'altres zones del planeta, prova d'això n'és la descripció del nou gènere i nova espècie *Atahualpina peruviana*, del Perú. També ha descrit diferents espècies del Pakistan, de Veneçuela, Cap Verd, etc., malgrat que on més destaca la seva activitat en aquest grup és al Nord d'Àfrica, Península Ibèrica, Balears i Canàries, éssent nombrosos els gèneres i les espècies descrits per ell.

(*) N.R.- Traduït del castellà per Xavier Salat.

Alguns gèneres d'Anobiidae i de Tenebrionidae descrits per Francesc Español: 1) *Neoligomerus elongatus* Español, anòbid de la Índia; 2) *Australanobium inaequale* (Broun), anòbid de Nova Zelanda; 3) *Lasiodermina ramosa* Español, anòbid del Congo; 4) *Italohelops subchalybaeus* (Reitter), tenebrionid d'Itàlia; 5) *Atahualpina peruviana* Español, tenebrionid del Perú.

L'estudi dels anòbids fou començat pel Dr. F. Español l'any 1954 i encara hi està treballant actualment. Aquest grup de coleòpters, quan ell va iniciar el seu estudi, era mal conegut i sovint mal interpretat, tal com ell indicava en el discurs d'investidura com a Dr. Honoris Causa per la Universitat Autònoma de Barcelona el maig de 1981, on justificava l'elecció d'aquests coleòpters com a tema de treball: «els anòbids formaven un conjunt

particularment difícil, la sistemàtica dels quals, feta en molts casos a la lleugera i sense control científic, exigia importants modificacions». Actualment, es pot considerar el Dr. F. Español, com a especialista d'aquest grup a nivell internacional, ja que pràcticament ha treballat i treballa amb material procedent de tot el món, això li permet tenir suficients elements de judici per sentar les bases d'una nova ordenació de la família, que actualment té en un estat molt avançat d'elaboració.

El més destacable de la tasca desenvolupada és el fet de que va començar en solitari, en uns temps en els que les espècies s'havien descrit i encara es continuaven descrivint, en molts casos, en quatre línies, sense figures i sense referències de comparança amb d'altres espècies.

Amb la finalitat de solucionar els problemes que plantejava la taxonomia del grup i donat la gran semblança morfològica de moltes de les espècies, va començar a donar valor a la genitalia del mascle, caràcter no utilitzat amb anterioritat en aquests grups i que és de vital importància, com s'ha demostrat, per a l'ordenació natural dels tàxons així com per la correcta determinació, a nivell específic, en la majoria dels grups de coleòpters, entre els qual es troben els anòbids. Actualment, tots els autors que han treballat en aquesta família, utilitzant l'esmentat caràcter i en molts casos els dibuixos realitzats pel Dr. F. Español en els seus treballs, es van repetint en els d'altres autors.

Al llarg d'aquests quasi 50 anys dedicats a l'estudi dels tenebrionids i anòbids ha descrit uns 40 gèneres i unes 200 espècies, a més d'altres tàxons (subgèneres, i algunes subespècies), distribuïts pels cinc continents. Com a exemple es reproduïxen les figures de cinc gèneres descrits pel Dr. F. Español.

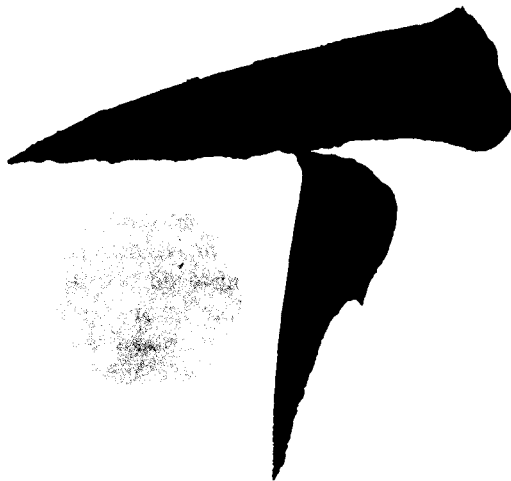
Els seus treballs constitueixen una sòlida base sobre la que es van assestant els treballs d'altres autors, i a la validesa dels tàxons descrits, que ningú posa en dubte, es deu al gran rigor crític del Dr. F. Español a l'hora d'interpretar els caràcters, pel que té molt en compte la variabilitat intraespecífica, variabilitat que els antics autors no valoraven.

D'altra part, si és important el nombre de tàxons que ha descrit, no és menys important el nombre de tàxons que ha invalidat, per la qual cosa ha proposat les sinonímies corresponents. En aquest sentit, transcrivint el que molt sovint diu el Dr. F. Español: «Sempre resulta més difícil establir una sinonímia, doncs és necessari demostrar que dos tàxons correspon a una mateixa espècie, que no crear noves espècies, ja que sempre és possible trobar diferències entre exemplars diferents». Ara bé, també és difícil descriure «bones» espècies.

Finalment, volem destacar, que al llarg de tots aquests anys de treball continuat, ha sabut transmetre aquest gran rigor i prudència, no solament a l'hora de descriure tàxons, sinó també en el moment d'interpretar els ja existents, a tots els entomòlegs que han, hem o estem en relació amb ell i no en nom de tots, ens complau agrair-li, tot l'ajut i els consells que desinteressadament ens ha anat oferint, no sols com a mestre sinó també com amic, i que han estat de vital importància per a la nostra formació.

La força que ens uneix !

- Un equip humà i tècnic de primera línia.
- Un tracte personal i un servei a mida.
- Una xarxa d'oficines per tot Tarragona, Barcelona, Lleida i Madrid.
- Tota mena de productes i serveis financers.

Caixa Tarragona

La nostra força !